

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΔΥΟ ΚΟΥΤΩΝ

ΓΙΑ ΜΙΑΝ ΕΚΘΕΣΗ

- Λογαριάζω να διοργανώσω μιάν έκθεση.
- Σάν τι έκθεση;
- Έκθεση από γλώσσες.
- Δεν έχεις άδικο. Στην εποχή, πού όλος ο κόσμος κατάντησε να γίνη ένας πελώριος Πύργος Βαβέλ, μιά έκθεση από γλώσσες θά ήτανε ή γραφικώτερη Έκθεση, πού είδε ο κόσμος. Καί θά ήτανε κ' ή καλύτερη εικόνα της σημερινής ανθρωπότητας. Λόγια δηλαδή, λόγια, λόγια.
- Δεν με κατάλαβες! 'Η Έκθεση, πού λογαριάζω δέ θά'χη οικουμενικό χαρακτήρα. Θά είναι μιά Έκθεση Έλληνική, εθνική. Θά μαζέψω καί θά εκθέσω αποκλειστικά Έλληνικές γλώσσες.
- Έλληνικές γλώσσες; Μά πόσες είν' αυτές, χριστιανέ μου; Εγώ γνωρίζω μία.
- Μία μάλιστα! 'Η γλώσσα, πού μιλάμε. Αυτή δέν έχει ανάγκη να εκτεθῇ από μένα. Τή βρίσκεις όπου σταθείς καί γυρίσεις. 'Αν όμως ή γλώσσα, πού μιλάμε, είναι μία, οί γλώσσες, πού γράφονται, καθώς ξέρεις, είναι πολλές.
- Σάν πόσες;
- 'Αμέτρητες! Κάθε Ρωμιός, πού γράφει στην Ελλάδα, έχει τή δική του. Καί κάποτε ο ίδιος ο άν. θρώπος έχει καί περισσότερες. 'Ετσι δηλαδή καταντάει δυό Ρωμιόι γραφιάδες να είναι άλλοεθνεῖς μεταξύ τους καί με τόν ίδιο τόν εαυτό τους.
- Γινήκαμε δηλαδή από δυό χωριά.
- Πές καλύτερα από εκατό χωριά!
- Μά γιατί δέν αποφασίζουν επιτέλους όλοι οί Ρωμιόι να γράφουνε τήν ίδια γλώσσα;
- Μὲ τί τρόπο;
- Μὲ τόν τρόπο τοῦ κ. Χατζιδάκι λόγου χάρη. Να γράφουνε δηλαδή όλοι τή «γλώσσα τῶν αἰθουσῶν».
- Τότε θά γράφανε Γαλλικά, 'Αγγλικά, Γερμανικά... 'Ο κ. Χατζιδάκης φαίνεται, οτι δέν μπήκε ποτέ του σ' 'Ελληνική «αἴθουσα».
- Πῶς γίνεται αὐτό τὸ πράγμα;
- Μιά χαρά! 'Ενας 'Αγγλος ποιητής ἔγραψε μιὰ φορὰ τὸ ποίημα τῶν ἐποχῶν τοῦ χρόνου. 'Ενας σπουδαῖος συμπατριώτης του, κριτικός, βγήκε τότε καί τοῦ ἀπόδειξε, πῶς δέν εἶχε ἰδῇ ποτέ στή ζωὴ του οὔτε 'Ανοιξη, οὔτε Καλοκαίρι, οὔτε Χινόπωρο, οὔτε Χειμῶνα. Καί φαίνεται πῶς δέν εἶχε ἄδικο.
- Σάν εἶν' ἔτσι, γιατί δέν αποφασίζουνε τότε να γράφουν τή γλώσσα, πού προτείνει ὁ κ. Ζαμιάνης, τήν «πρωτευουσιακή» δηλαδή γλώσσα;
- Ποιά γλώσσα ἐννοεῖ «πρωτευουσιακή» ὁ κύριος αὐτός;
- Τή γλώσσα τοῦ χρονολογήματος! Τὸ λέει καὶ ἑαυτὸς ὁ ἴδιος.
- Μ' αὐτή, χριστιανέ μου, δέν εἶναι γλώσσα.
- Τί εἶναι;
- Ποικιλία!
- Ποιὸς τήν ἀνακάλυψε πάλι αὐτὴ τήν ποικιλία;

- 'Ο Σολωμός! Δέν τὸ ξέρεις;
- Τί λές, ἀδερφέ; Δάγκισε τή γλώσσα σου! 'Ο Σολωμός ἔγραψε τή γλώσσα τοῦ χρονολογήματος;
- Εἶναι ὁ πρῶτος, πού τήν ἔγραψε. Δὲ διάβασες ποτέ σου τὰ σατυρικά του ποιήματα; Καί δέν εἶναι θαρρῶ γιὰ πέταμα.
- Μ' ἂν δέν κάνω λάθος τὰ ποιήματα αὐτὰ εἶναι γραμμένα μισὰ ἑλληνικά καί μισὰ ἰταλικά.
- Τί ἔχει νὰ κάνῃ; Αὐτὴ ἦτανε ἡ «γλώσσα τῶν αἰθουσῶν» στήν ἐποχή καί τήν πατρίδα τοῦ Σολωμοῦ. 'Ο Σολωμός εἶχε ἀκολουθήσει τή συμβουλὴ τοῦ κ. Χατζιδάκη καί τοῦ κ. Ζαμιάνη. Ἐγραψε τή γλώσσα τῶν «αἰθουσῶν» καί τοῦ «χρονολογήματος».
- Θά τὴ βάλῃς λοιπόν καί τή γλώσσα τοῦ σατυρικοῦ Σολωμοῦ στήν Έκθεσή σου;
- 'Ακοῦς ἐκεῖ! 'Απ' τίς πρῶτες. 'Υστερα θά βάλω ἀνάα ὅλες τίς ἄλλες, κολλῶντας ἀπὸ μιὰ ἐτικέτα στήν καθεμιὰ, μὲ ὀνόματα, ἐποχές καί κάθε ἀναγκαία πληροφορία. Ἐχεις νὰ μοῦ στείλῃς τίποτε γλώσσες καί τοῦ λόγου σου;
- Ἐχω καμμιά δεκαριά! 'Όποτε θέλεις σοῦ τίς στέλνω.
- Καί πότε θ' ἀνοίξῃ ἡ Έκθεση;
- Μά πολὺ σύντομα. Βιάζομαι νὰ τήν ἀνοίξω μαζί ἢ μὲ τήν Ἑλληνικὴν Ἀκαδημία. Ἡ μιὰ θά εἶναι τὸ π α ν τ ὶ ο ν τῆς ἀλληνῆς. Τὸ μόνο πού μὲ σκοτίζει εἶναι, πού δὲ βρίσκω τὸ κατάλληλο κτίριο.
- Δὲ γυρεύεις τὸ Ζάππειο;
- Τὸ Ζάππειο; Ποῦ νὰ μὲ χωρέσῃ, καίμνε!

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

'Ο κ. Κώστας Κατοίμπαλης με τὸ ψευδώνυμο τοῦ Κ. Τριανέμη θράζει σὲ τόμο καλλιτεχνικὸ τίς «Ρουμπιργιάν» τοῦ Πέρση ποιητῆ Οὐάρ Καζιμή. Ἐκατὸ ἀπ' τίς «Ρουμπιργιάν» αὐτές, μεταφρασμένες με περισσὴν ἐπιτυχία, δημοσιεύθηκαν σὺν «Νουμά» τοῦ 1916 καί 1917. Τώρα, σὺν βιβλίῳ του, ὁ κ. Κατοίμπαλης ἔχει μεταφράσει καί τίς 158 «Ρουμπιργιάν» κ' εἶσι τὰ νεο-ἑλληνικά γράμματα ἀποχιοῦν κ' ἓνα ἀκόμα διαλεχτὸ βιβλίον.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— 'Ο πόλεμος πού πέρασε καὶ ὁ πόλεμος πού ἐξακολουθεῖ κ' οἱ προσπάθειες γιὰ τήν εἰρήνην τοῦ κόσμου καί τὰ ὄνειρα μιᾶς ἀδιάκοπης εἰρήνης πού σκορπίζονται σάν τὸν κακτὸ τῶν τοιγάρων τῶν διαφόρων εἰρηνοποιῶν, ἐπὶν ἀκόμα καλὰ καλὰ σχηματίζονται, οἱ ἰθνηκοὶ πόθοι τοῦ ἐνὸς καί τοῦ ἄλλου πού συγκρούονται μεταξύ τους κ' εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐκνοποιηθοῦν, ὅλα αὐτὰ καὶ ὅλα ἄλλα τὰ ζητήματα πού γυρεύουν τώρα τὴ λύση τους — τί ψυχρολογία γιὰ τοὺς εἰρηνοφίλους, γιὰ τοὺς ἐθνικιστὲς καί γιὰ τοὺς διαφόρους ἄλλους ἰδεολόγους, ποὺ χάος στοχα-

σμών και σύγχυση ιδεών ! Μά και πόση ύλη για γέλια !

Γιατί ο αληθινά αισιόδοξος, ο γερός, εκείνος που δεν έχει κέφι να βλέπει κάτω το κεφάλι και να κλάψει τη μοίρα του και τη μοίρα των κατακατημένων ανθρώπων, γελάει με τον εαυτό του και με τους άλλους μπροστά στην αδυσώπητη αλήθεια που μας δείχνει, μέσα από τα χαλάσματα και τους καπνούς που σιγά σιγά σκορπούνε, το γυνώ της κομιά ! Να τον κατηγορήσουμε ; Όμως ποιος θά κατηγορούσε τις Λαναίδες, αν, βλέποντας πώς δεν μπορεί να κάνουν τίποτα για να γεμίσουν το πιθάρι τους, ήθελε το γκρεμίσουν κάτω με μια γερή κλωτσιά που να το κάνει χίλια κομμάτια, κι αν, ύστερα απ' αυτό, γέμιζαν τον Άδη με τέτοια χαρακά γέλια, που η χαρά του νάφτανε ίσαμε τον άπαικτο κόσμο ;

Σά μια τέτοια αντίδραση στο δδυνηρό τέντωμα το νέφους κατά το διάστημα του πολέμου και τη μεταπολεμική εποχή βλέπουμε το γέλιο που, καθώς διαβάζουμε, κυριαρχεί τώρα στο Ιταλικό θέατρο. Τα ξιφερά και ποιητικά δράματα του Ντ' Αννούντσιο και του Μπενέλλι, και τα έργα με θέση του Μπαράκο, Μποντίτι και Τζιακόζα, έδωσαν τη θέση τους στον Μπέρναρι Σώ και στους νεότερους Ιταλούς συγγραφείς Λουίτζι Πιραντέλλο και Φάνουσιο Μάριο Μαρίνι. Το γέλιο που φέρνουν τα έργα αυτά στο θεατή δεν είναι αποτέλεσμα αλαφρών χωρητών και συνηθισμένων καλαμποριών κάποιο βαθύτερο χιούμορ και κάποια τσουχτερή σάτυρα το φέρνει ο αν ξεσπάσμα που λεντερώνει την ψυχή και το πνεύμα του ανθρώπου από κάποιο θραχνά που τον πλακώνει.

Στο «Ρίντι Παλιάτσο» του Μαρίνι θριοκώμαστε μπροστά σ' ένα σαλόνι ενός γιατρού νευρολόγου. Κάμποσοι πελάτες περιμένουν εκεί τη σειρά τους για να κοιταχτούν από το γιατρό, και διηγούνται ο ένας στον άλλον τις αφορώσεις τους. «Ένας απ' αυτούς γελάει αδιάκοπα για τα όσα βλέπει εκεί μέσα, όλα όσα βλέπει κι ακούει, του φαίνονται τρομερά κωμικά. Ένας άλλος πελάτης, το εναντίο, κλαίει και θρηνεί ακράτητος για το κάθε τί. Σ' αυτόν τον τελευταίο ο γιατρός παραγγέλλει, για γιατρικό, να πάει στο βαριετέ να δει κάποιον περίφημο κωμικό, και ο μελαγχολικός άσροστος θροίκεται τότε στην ανάγκη να δηολογήσει πώς ο περίφημος εκείνος κωμικός είναι αυτός ο ίδιος.

Ο Λουίτζι Πιραντέλλο, στο δράμα του: «Αυτό είναι», μελετάει με χούμορ, όμως και πολύ βαθιά, τη λωλή ανάζητηση της αλήθειας από τον άνθρωπο. Υπάρχει άραγε μια μόνη αλήθεια; Δεν υπάρχουν τόσες αλήθειες όσες και πίστες ; Αυτό που κανείς πιστεύει, αυτό είναι και η αλήθεια: «αυτό είναι!»

Πλάι πλάι με αυτή την προτίμηση για το χούμορ, φανερώναται τώρα τώρα στην Ιταλία και μια ανανένηση του αισθητισμού που στρέφεται προ πάντων στην επιζήτηση του αισθητικού αποτελέσματος με τα λαμπρά και τα ποικίλα χρώματα άπάνω στη σκηνή.

— Μά μήπως τρέπει νάρίσουμε καλύτερα το Ιταλικό κοινό να θροίκει την παρηγοριά του γελώντας μπρος στη σκηνή του θεάτρου, και, μη μπορώντας να ξεχωρίσουμε μιαν άχτίδα από φώς μέσα στα σκοτάδια των διασκέψεων και των εθνικών αγώνων να γυρέψουμε στην τέχνη την έλπίδα μίας μελ-

λούμενης καλύτερης ανθρωπότητας ; Αν η τέχνη είναι ο καθρέφτης της ανθρωπίνης ψυχής, μέσα εκεί μπορούμε να ιδούμε τους φόρους της μελλομένης ζωής. Τα συμβούλια και τα συνέδρια κι όλα τάλια που βλέπουμε σήμερα γύρω μας, δεν είναι παρά ή εικόνα του τώρα, μια άσκημη, μά την αλήθεια, εικόνα. Μά πολλοί έχουν να πουν πώς είναι καλό να τηνε συηθίσουμε τελοςπάντων αυτή την εικόνα, γιατί αν όλα αλλάζουν έδω κάτω, ή ψυχή του ανθρώπου μένει τάντοτε ίδια κι άπαράλλαχη. Και πολύ το φοβόμαστε πώς κι αυτοί έχουν πολύ δίκιο. Κι αν σήμερα οι ποιητές που γύριον κοιρασμένοι και κακοπαθισμένοι από τον πόλεμο, μς τονε ζωγραφίζουν με μελανά χρώματα, γιατί να μη φανταστούμε πώς τα παιδιά τους που θα είναι ξεκούραστα και θαυσευσιμένα από το καθεμέρα της εθηνικής εργασίας και του καφερείου, δε θαρχίσουν πάλι να τονε νοσταλγούνε και να τονε ύμνούνε ;

Τέτοιες σκέψεις μς φέρνουν τα παρακάτω που γράφει ο Άγγλος A. Saint - John Adcock στην «Παγκόσμια Βιβλιοθήκη», για την άγγλική ποίηση στο διάστημα του πολέμου.

«Ο πολς κόσμος νομίζει πώς έμεις οι Άγγλοι είμαστε μια ιραχική φυλή, φτιαγμένοι για να κάρουμε τις δουλιές μας, σιετημένοι από φαντασία, με πολύ λίγη ή με χωρίς καμιάν αγάπη για την ποίηση. Όστόσο έμεις έδωσαμε το μεγαλύτερο παιγιτή του κόσμου, γεννήσαμε μια ποιητική φιλολογία που κανένα έθνος δεν την έχει ξεπεράσει.

«Τα τελευταία χρόνια πριν από τον πόλεμο ήτανε χρόνια ξεπεσμού, άητερωμένα στην προσποίηση, στη μόδα είχαμε παραδοθεί στον ύλισμό, στο κνηήγμα του πλούτου, στην ικανοποίηση της σάρκας. Κι όμως αυτά τα χρόνια είδαμε μιαν εξαιρετική ανανένηση της αγάπης για την ποίηση. Ιδρύθηκαν εταιρίες και σύλλογοι, και διωργανώθηκαν δημόσιες βιβλίες για την ποίηση. οι ποιητές προσκαλέστηκαν να παρουσιαστούν στο δημόσιο και στις αίθουσες του Οδέσι. Ένι για να διαβάσουν τα έργα τους. Όλα τα στοιχεία για μια μεγάλη ανανένηση είχαμε συγκεντρωθεί. δεν έλειπαν πια παρά οι μεγάλοι ποιητές.

«Σ' αυτό το σημείο θριοκώμαστε, διαν ξάφνον σκοτεινίσε ο σούρανος και ξεσπασε ή μπόρα του πολέμου. Όλη μας ή προσποίηση, όλος μας ο έπιπασμός, όλα μας τα μικρόπρεπα ψέμματα σαρώθηκαν με μιάς από τον όρημητικό χείμαρρο. Κ' οι πιο ψυχροί άκμα άνθρωποι ένωσαν συγκίνηση, όμως οι ποροπολεμικοί μας ποιητές δε θρέθηκαν στο ύψος της πικρής δοκιμασίας αυτών των φοβερών ήμερών.

«Όστόσο, ο ύψηλός ιδεαλισμός, ο άγνος πατριωτικός ένθουσιασμός που, διαν πια ή κρίση φανερώθηκε, μεταμόρφωσαν το έθνος, δεν έμειναν δίχως να θρούνε τους ύμνητές τους.

«Για το έργο αυτό θρέθηκαν τρεις ή τέσσερες από τους πιο παλιούς ποιητές, τους άγνωστομένους πριν να ξεμερώσει ο τυτός ο αιώνας, και αλήθος από νέους συγγραφείς που είδαν να γεννιέται στον πόλεμο, θπον είχανε μέρος ως στρατιώτες, το ποιητικό τους ταλέντο. Η βαθειά αγάπη για την πατριδα, για τη λευτεριά, για τη δικαιοσύνη, που κάλεσε τους πολίτες μας στα όπλα και τους όδήγησε στη μάχη οά σε μια πνευματική σταυροφορία, άφινει τη φωνή της ν' άκουστεί μέο από ένα λυρικό ποίημα του Θωμά Χάρντ και από το : «Για ό,τι έχουμε και

για δ,τι είμαστε» του Κίπλιγγ, με το κάλεσμά του :

Ποιός θαπομείνει ορθός, αν τρέσει ή λευτεριά;
 "Αν ζήσει ή λευτεριά, ποιός θα πεθάνει ;

Και πιο ύστερα, το μεγαλείο και ή τιμή, ή άγω-
 νία, ή έλπίδα, ή θαυρία σημασία και φιλοσοφία της
 παγκόσμιας τραγωδίας γέννησαν την εγγενική «Ω-
 δή στον πόλεμο» του Ρόναλδ Κάμπελλ Μάκφρ, που
 το πλάτος της φαντασίας του και το πλατό του ε' ά-
 γνάντεμα τον κάνουν έναν από τους μεγαλύτερους
 ποιητές που έμπνεύστηκαν από τον πόλεμο.

«Όμως εδών από τις λίγες εξαιρέσεις, και για
 πρώτη φορά στα χρονικά της ιστορίας μας, οι πιο
 μεγάλοι κ' οι πιο άληθινοί από τους πολεμικούς μας
 ποιητές γεννήθηκαν από τις τάξεις των παλεμιστών.
 Τραγουδούσαν τραγούδια του πολέμου τέτοια που δεν
 είχε γνωρίσει ως τα τώρα ή φιλολογία μας. δεν
 τραγουδούσαν τη δόξα και το θρίαμβο του πολέμου,
 παρά την απανθρωπία του και τις τραπές του, το
 κάθε κακό και το κάθε καλό που προξένησε. στο κορμί
 και στο πνεύμα των ανθρώπων, που βγήκαν από την
 κόλασή του. Είναι χαρακτηριστικό πως μέσα σε πά-
 νω από εκατό διβλία που γράφτηκαν από στρατιώ-
 τες, δε θυμούμαι να διάβασα ούτε ένα ποίημα που να
 το σημάδευε ο φιλοπόλεμος και βίαιος ενθουσια-
 σμός οάν του «Κυβέρνα Βρετανία» ή οάν του «Η έ-
 πέλαση του άλαφροῦ ίππικου» του Θώμσον».

— Οι Γάλλοι βλέπουν με ανήσυχο μάτι πως ή άγ-
 γλική γλώσσα παίρνει όσο πάλει και περισσότερο τη
 θέση της γαλλικής. Στα τελευταία συνέδρια που γί-
 ναν στο Παρίσι για την ειρήνη οι τέσσερις (Κλεμαν-
 σό, Μάφρου, Λάνσιγκ και Τιτόνι) συζήτησαν άγ-
 γλικά. «Αν, λέει ο Μάφρ, ο κόσμος έκφοράζεται στην
 άγγλική, γρήγορα θα στοχάζεται με άγγλικό τρόπο.
 Θα προτιμούσα να στοχάζεται γαλλικά».

Οι γαλλικές στίες ανησυχίες μας φαίνονται πο-
 λὺ δικαιολογημένες· γιατί το ξάπλωμα της γλώσσας
 άπάνω στον κόσμο είναι μια κατάκτηση, είναι μια
 πολύ δυνατή επίδραση άπάνω στις ψυχές και τα
 πνεύματα των λαών, είναι μια δόξα και μια ωφέλεια
 και θεωροχ ή ο' έλα, ή δική και ή δική, που ταποτελέ-
 σματά τους τα είδαμε στον παγκόσμιο πόλεμο. Όμως
 ή κυριαρχία της άγγλικής γλώσσας μας φαίνεται
 οάν κατ'ίτι που είναι αδύνατο να εμποδιστεί. Οι με-
 γάλοι κ' οι δυνατοί του κόσμου είναι σήμερα οι δυο
 άγγλόφωνοι λαοί, το σήμερα ανήκει σ' αυτούς. Και
 δεν μπορεί κανείς να πει πως δεν τους αξίζει.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΝΕΟ ΦΡΟΥΤΟ!...

Φίλε Νουμά,

Ο κ. Ν. Ύκαρίνης, αφού κατάντησε να γράφει
 και λόγου του «Παρισινά Γράμματα» και...μή χειρό-
 τερα, θεώρησε χρέος του σε μια ανταπόκρισή του στην
 «Ακρόπολη» της 21 του Σεπτεμβρη, να μιλήσει άσεβέ-
 στατα για τον Ψυχάρη και να ειρωνευτεί κουτοπόνηρα
 το τελευταίο βιβλίο του, την «Αδελφή Άσελμίν».

Δικαίωμα του κ. Ύκαρίνη να σαλιαρίζει, όπως σα-
 λιαρίζει κι άμα έβγαζε εδὼ τη φιλολογική «Δυσαρμο-

νία» του, μα δεν έχει κανένα δικαίωμα, θαρρῶ, να μι-
 λάει για πατριωτισμό, όταν ή άφεντιά του, για να
 γλυτώσει τη στρατιωτική του υποχρέωση, τσάκασε για
 το Παρίσι, εργάτης τάχα κτλ.

Περισσότερη κουδέντα γι' αυτό το νέο φρούτο,
 θαρρῶ, δεν χρειάζεται. Ένας περισσότερο ή ένας λι-
 γώτερο μέσα στο ψευτοφιλογολικό σκυλολόγι δεν βα-
 ραίνει καθόλου.

Με άγάπη
 ΑΡΜΟΝΙΚΟΣ

Φίλε Νουμά,

Έχει δικιο ο κ. Α. Καμπούρογλου για το Buon
 Angelo. Δεν είναι δική του γνώμη ότι άπ' αυτό πα-
 ράγεται το όνομα Βενιζέλος. Από δικό μου μνημονικό
 λάθος του αποδόθηκε ή παραγωγή. Θυμόμουν ότι την
 είχα ε'δη σε δικό του δημοσίευμα, αλλά δε θυμήθηκα
 τη λεπτομέρεια πως είταν ανακοίνωση του Κ. Χρη-
 στομάνου. Αυτά παθαίνει κανείς, όταν προχειρολογεί
 ζητώ λοιπόν συμπάθειο για το λάθος μου και παρα-
 καλώ τον να μη με ξαναπή «θανυμάσιον».

Δικός σου
 Ι. ΣΤΑΜΝ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Χ. Str. 'Η ούτοπία θα δημοσιευτεί στο έπόμενο.—κ.
 Κ. Αρ. Λάβαμε.—κ. Χαρ. Σακ. Θα δημοσιευτεί αργότερα.
 —κ. Γ. Βαρ. 'Η Δέηση δε μας άρέσει πολύ.—κ. Γεωρ.
 Τονρ. Γιατί δεν παίρνεις πιο άπλά θέματα στην αρχή; Ο
 «Πολιτισμός» είναι πεζή φιλοσοφία.—κ. Ω. Παλλ. Προ-
 σπάθησε να γίνεις πιο άπλός στην έκφρασή σου.—κ. Σπ.
 Γαλ. 'Η θύμηση μοιάζει σά μίμηση, και σάμπως οι λέξεις
 να παίρνουν τη θέση της ιδέας.—κ. Κ. Μελισσ. Μά γιατί
 ζητάς πάντοτε ψευτόνομα με κομική απόχρωση, πάρε ένα
 δίχως χρώμα και δίχως κεντρί. Για τη σειρά που δημοσι-
 εύουμε παίζουμε πολλά πράματα ρόλο, ως κι' ο χῶρος που
 διαθέτουμε. Τα συντομώτερα έχουν πάντοτε πιο μεγάλη
 πιθανότητα να μπουνε.—κ. Α. Δο. Λοιζ. Από τα ποιήματά
 σου προτιμάμε τον Ψαρά και τον Ταβερνάρη, κι' αυτά θα
 δημοσιεύουμε.—κ. Περτ. Άστρ. Πολύ σαρκικό. Τέτοιου
 είδους ποιήματα πρέπει να είναι πάρα πολύ καλά κι' ειλι-
 κρινά για να σταθούν.—κ. Δ. Μανρομ. Ευχαριστούμε πο-
 λὺ για όσα μας γράφεις, όμως είμαστε άναγκασμένοι να μη
 συμφωνούμε τέλεια με το φίλο σας. Βέβαια το έργο αυτό
 δεν είναι κανένα μεγαλόπνευστο, μήτε πρέπει να διαβαστεί
 με την ψυχρή και πρακτική λογική, είναι μια μουσική, σά
 λίγες, ή όμορφία του είναι στη μορφή του, άποδειξη πως
 όταν το μεταφράσει κανείς στο πεζό, θρυμματίζεται και δε
 μένει τίποτα σχεδόν. Μπορούμε να συμφωνήσουμε πως ο Ο.
 δεν είναι μεγάλος ποιητής, είναι όμως πρώτης γραμμής
 καλλιτέχνης, αν μπορεί κανείς να κάνει ένα τέτοιο ξεχωρι-
 σμα Μή ξεχνάτε πως, δίχως να θέλουμε να κάνουμε σύγ-
 κριση, και την αξία κι' αυτό του Σαίξπηρ άργησε να την
 καταλάβει το κοινό και πως χρειάστηκε να τους τήνε δει-
 λουν οι Γερμανοί. Στείλε μας και τη γνώμη του άλλου φί-
 λου σου. Σου στέλνουμε τη μετάφραση που θα θέλαμε την
 κρίση σου ανεξάρτητη από τη γνώμη σου για το ίδιο το
 έργο.—κ. Αλ. Μαρ. Το Πένθιμο Τραγούδι θα δημοσιευτεί.
 Για τις κριτικές δεν μπορούμε να σου πούμε τίποτα, αν
 δεν τα δούμε. Όμως για τους παλιούς δεν είναι ειπωμένα;
 —κ. Εφημεριδογράφο. Γιατί να πορείς; Παληός και Παλός.
 Διευθυντής των «Θαλασσίων Έπιχειρήσεων» ο ένας Διευ-
 θυντής των Φιλολογικών Έπιχειρήσεων» ο άλλος.—κ. Α.
 πλοϊκό Δεν είμαστε ακόμα πως οι μεγαλοκεφαλαιοχῶι της
 παιδαγωγικής, της γλωσσολογίας και της κοινωνιολογίας συμ-
 πήσανε γλωσσικό κ' εκπαιδευτικό τρέστ; Πως μπορείς λοι-
 πόν εσύ να μπεις εκεί μέσα;

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

LE MONDE NOUVEAU. (Αύγουστος). — 'Η Κοινωνία των εθνών από επιστημονική άποψη. — 'Η λευκή σκλάβια, αγγλική ποίηση του Τσαρλς Πρίνς και γαλλική μετάφραση του Λουί Γκονσταύ-Τωταίν — 'Η αγγλική πολιτική κι' ο πόλεμος των τάξεων. — Τα 14 άρθρα του Ουίλσον και τὸ συνέδριο τῆς εἰρήνης. — Ν. Γ. Πολίτη: Λαϊκὲς δοξασίες γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀποκατάστασι τῶν Ἑλλήνων (τέλος). — Λευτερία. Οἱ Πέρσες τοῦ Αἰσχύλου καὶ οἱ τάσες τῆς συγγραμμῆς τέχνης. — Canudo. Τὸ νοσοκομεῖο μπρὸς στὸ Βαρδάρη, ποίημα. — κτλ.

MERCURE DE FRANCE. (1 Σεπτεμβρ.) — 'Ο Ρουσσώ κι' ἡ Πολωνία. — Πιερ Καμό, ποιήματα. — Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Δύσης. Οἱ ἰδέες τους. Ἀττικὰς νύχτες, ἀπὸ τῆς νυχτερινῆς ζωῆς τῶν ποιητῶν. — Ἐπιθεώρησι τοῦ Ἀκαπενθήμερου. — κτλ.

Ἡ καθαρυνούσα πίστει πῶς ἅμα μιλεῖ κανεὶς γιὰ σοβαρὰ ζητήματα, πρέπει ἀμέσως νὰ κάνει καὶ τὸν κατσούφη. Οὐσία καὶ ὕφος δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοιάζουνε σὲ τέτοιο βαθμὸ. Δέστε τὸν Πλάτωνα πῶς παίζει φιλοσοφώντας. Μὰ καὶ στὴν Ἑβρώπη, πού φοβοῦμαι καὶ κατάλαβε τὸν Πλάτωνα κάπως καλλήτερα παρὰ πού τὸν καταλαβαίνουν ἀκόμα στὴν Ἀθήνα, δὲ βλέπω τέτοια μαχμουρλήκια. Μὲ τίς λέξεις τῆς κουβέντας, τὸ ὕφος ζωντανέβει καὶ πάει. Ἀπὸ μάλιστα περῶ ἔδω γιὰ τέχνη.

Ψυχάρης

Ο «ΝΟΥΜΑΣ», ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ

Ὁ «ΝΟΥΜΑΣ» εἶνε, πρῶτα—πρῶτα, ὑποχρεωμένος νὰ εὐχαρίστησει τοὺς φίλους του γιὰ τὴ μεγάλη ὑποστήριξι πού τοῦ κάνουν τόσα χρόνια τώρα, καὶ ἔπειτα θέλει νὰ τοὺς παρακαλέσει νὰ μὴν κουραστοῦν δίνοντάς του καινούρια πάντα δύναμη γιὰ νὰ ξακολουθήσει τὸν ἀγῶνα του.

Ὁ «ΝΟΥΜΑΣ» πρέπει νὰ πλατύνει, πολὺ—πάρα πολὺ τὸν κύκλο τῶν συντρομητῶν του καὶ γιὰ νὰν τὸ κατορθώσει αὐτὸ κάνει μιὰ σπουδαία τροποποίηση στοὺς ὅρους τῶν συντρομῶν. Δέχεται καὶ τρίμηνους καὶ ἑξάμηνους συντρομητὲς μὲ δραχμὲς πέντε (5) τοὺς τρίμηνους καὶ δραχμὲς δέκα (10) τοὺς ἑξάμηνους.

Οἱ νέες συντρομὲς θ' ἀρχίζουν πάντα στὴν ἀρχὴ κάθε τριμηνίας, δηλαδὴ τὴν 1ην Ἰανουαρίου, τὴν 1ην Ἀπριλίου, τὴν 1ην Ἰουλίου καὶ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου. Ὅσοι συντρομητὲς γράφονται ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κάθε τριμηνίας θὰ παίρνουν ὅλα τὰ φύλλα τῆς τριμηνίας αὐτῆς.

Οἱ συντρομὲς πρέπει νὰ στέλνονται στὴν ἀκόλουθη διεύθυνση:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΥΠΟΣ»,
ΚΙΜΩΝΙ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ & Σ^{ΙΑ}
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3
ΑΘΗΝΑΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Ἡ τετάρτη κλήρωσις τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου γενήσεται ἀνυπερθέτως τὴν

29ην Σεπτεμβρίου 1919 (12 Ὀκτωβρίου 1919).

Μέγα κέρδος Δρχ.
Σύνολον κερδῶν »

80,000
1,000,000

“ΤΥΠΟΣ,”
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ
ΑΘΗΝΑΙ
ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.

ΚΛΑΔΟΙ:
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
ΑΙΝΟΤΥΠΙΑ
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΗΘΙΣΤΕΥΣΕΙΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ “ΤΥΠΟΥ,”:

1^{ΟΝ}) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ:

- α') Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ. Πίσω από τὰ ἀγκέλλα
πωλείται δεχ. 3.—
β') ΡΩΜΟΥ ΦΙΛΛΥΡΑ. υρισμοί, συλλογή ποιημά-
των, πωλείται δεχ. 3.—

ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ:

- γ') ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ, Τραγούδια, ἐπὶ χάρτου Ὀλ-
λανδικοῦ χειροποιήτου, με πολυτελὲς ἐξώφυλλον.
δ') ΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΗ. Ὁ Κάλβος καὶ αἱ
ᾠδαὶ του.

2^{ΟΝ}) ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ
**Ἡ Μπαλλάδα τῆς
φυλακῆς τοῦ Ρίντιγκ**

Ἑμμετρος μετάφρασις ἀπὸ
τὸ Ἀγγλικὸν πρωτότυπον ὑπὸ
τοῦ κ. Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ.

Πωλεῖται δεχ. 2.50

BENIAMIN KONSTAN

Ἀδόλφος

Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ.

ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Πωλεῖται δεχ. 3.50

ΓΚΑΙΤΕ

Μινιὸν

Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ.

ΝΑΙΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΝ

Πωλεῖται δεχ. 2.50

ΜΑΡΙΑ ΚΟΝΟΠΝΙΤΣΚΥ

**Προμηθεὺς
καὶ Σίσυφος**

Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Ρωσσικὸν
ὑπὸ τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΝΟΝΙΑΝ

Πωλεῖται δεχ. 2.50

ΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΕΚΔΟΘΟΥΝ:

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ: Τὸ σπῆτι μετὰ τὸ ἀέτωμα καὶ ἄλλα διηγήματα.—Μετάφρα-
σις ἀπὸ τὸ Γερμανικὸν ὑπὸ τοῦ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΙΧΑ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΟΥΠΡΙΝ: Ληστριγόνες (Ἱστορίαι ἀπὸ τῆ ζωῇ τῶν Ἑλλήνων τῆς Κρι-
μαίας).—Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Ρωσσικὸν ὑπὸ τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΝΟΝΙΑΝ.

Ἐπιστολαὶ μιᾶς Πορτογαλίδος μοναχῆς.—Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Πορτογα-
λικὸν ὑπὸ τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ.

ΣΗΜ. Ὅλαι αἱ ἐκδόσεις τῆς Ἑταιρίας «ΤΥΠΟΣ» γίνονται ἐπὶ χάρτου πολυτελοῦς μετὰ
ὁμοίομορφον λιθογραφημένον ἐξώφυλλον καὶ μετὰ τὴν εἰκόνα τοῦ συγγραφέως.